एतं पितामहायाश्वं प्रापय । वरं वृणीष्व च । पुत्रपौत्रश्च ते स्वर्गाद्गङ्गामानयिष्यतीति । अथांशुमानपि ब्रह्मदण्डहतानामस्मत्पितॄणामस्वर्गयोग्यानां स्वर्गाय वरमस्माकं भगवान्प्रयच्छत्वित्याह । तं चाह भगवान् । उक्तमेवैतन्मया । पौत्रस्ते त्रिदिवाद्गङ्गां भुवमानयिष्यतीति । तदम्भसा संस्पृष्टेष्वस्थिभस्मस्वेते स्वर्गमारोहयन्ति । भगवद्विष्णुपादाङ्गुष्ठविनिर्गतजलस्य हि तन्माहात्म्यं यन्न केवलमभिसंधिपूर्वकं स्नानाद्युपभोगेषूपकारकमनभिसंहितमप्यपेतप्राणस्यास्थिचर्मस्नायुकेशाद्युत्सृष्टं शरीरजं यद्रूपतितं सद्यः शरीरिणं स्वर्गं नयति । इत्युक्तः प्रणम्य च भगवते ऽश्वमादाय पितामहयज्ञमाजगाम । सगरो ऽप्यश्वमादाय तं यज्ञं समापयामास । सागरं चात्मजप्रीत्या पुत्रत्वे कल्पयामास । तस्याप्यंशुमतो दिलीपः पुत्रो ऽभवत् । दिलीपस्यापि भगीरथो यो ऽसौ गङ्गां स्वर्गादिहानीय भागीरथीसंज्ञां चकार ।

---

5. Die Sage von Mitrasaha (4,4,19. fgg.).

ऋतुपर्णपुत्रः सर्वकामः । तत्तनयः सुदासः । सुदासात्सौदासो मित्रसहनामा यो ऽसावटव्यां मृगयागतो व्याघ्रद्वयमपश्यत् । ताभ्यां च तद्वनमपमृगं कृतम् । स चैकं तयोर्बाणेन जघान । म्रियमाणश्चासावतिभीषणाकृतिः करालवदनो राक्षसो ऽभवत् । द्वितीयो ऽपि प्रतिक्रियां ते करिष्यामीत्युक्त्वान्तर्धानं जगाम । कालेन गच्छता स सौदासो यज्ञमयजत् । परिनिष्ठितयज्ञे चाचार्ये वसिष्ठे निष्क्रान्ते तद्रूपो वसिष्ठरूपमास्थाय यज्ञावसाने मम समांसं भोजनं देयं तत्संस्क्रियतां क्षणादिहागमिष्यामीत्युक्त्वा निष्क्रान्तः । भूयश्च सूदवेषं कृत्वा राजाज्ञया मानुषं मांसं संस्कृत्य राज्ञे न्यवेदयत् । असावपि हिरण्यपात्रस्थितं मांसमादाय वसिष्ठागमनप्रतीक्षो ऽभवत् । आगताय च वसिष्ठाय निवेदितवान् । स चाचिन्तयत् । अहो राज्ञो ऽस्य दौःशील्यं येनैतन्मांसमस्माकं प्रयच्छति । किमेतद्द्रव्यजातमिति ध्यानपरो ऽभूत् । अपश्यच्च तन्मानुषं मांसम् । ततश्च क्रोधकलुषीकृतचेता राजानं प्रति शापमुत्ससर्ज । यस्मादभोज्यमस्मद्विधानां तपस्विनामवगच्छन्नपि भवान्मह्यं ददाति तस्मात्तवैवात्र लोलुपा बुद्धिर्भविष्यतीति । अनन्तरं च तेनापि भगवतैवाभिहितो ऽस्मीत्युक्ते किं किं मयैवाभिहितमिति मुनिरपि समाधौ तस्थौ । समाधिविज्ञानावगतार्थश्चास्यानुग्रहं चकार । नात्यन्तिकमेतद्द्वादशाब्दं भवतो भोजनं भविष्यतीति । असावपि तु प्रगृह्योदकाञ्जलिं मुनिशापप्रदानायोद्यतः । भगवानस्मद्गुरुः । नार्हस्येवं कुलदेवताभूतमाचार्यं शप्तुम् । इति स्वपत्न्या मदयन्त्या प्रसादितः सस्याम्बुदरक्षार्थं तच्छापाम्बु नोर्व्यां नाकाशे चिक्षेप । तेनैव स्वपादौ सिषेच । तेन क्रोधघृतेनाम्भसा दग्धच्छायौ तत्पादौ कल्माषतामुपगतौ । ततश्च स कल्माषपादसंज्ञामवाप । वसिष्ठशापात्षष्ठे काले राक्षसभावमुपेत्याटव्यां पर्यटन्ननेकशो मानुषानभक्षयत् । एकदा तु कं चिन्मुनिपुत्रमृतुकाले भार्यया सह स संगतं ददर्श । तयोश्च तमतिभीषणं राक्षसमवलोक्य त्रासात्प्रधावितयोर्दंपत्योर्ब्राह्मणं जग्राह । ततः सा ब्राह्मणी